

OD. No. 1745

www

Naam Comité Handhaving Rechten Veiligheid

Zie ook:

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
21/11/70	C	27-11									
20/6/51	CAW ₂	21/6									
18/11/70	16	27/11									

DOSSIER No.: OD 1745

NAAM: Comite Handhaving Recht en Veiligheid

Uit			In	Uit			In	Uit			In
Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum
21/11 '50	C	97204	27/11								
20/6 '51	e	-	21/6								
20/9	KB	-	27/11								

MINUTENBLAD

DOSSIER No. 1745

NAAM: Comite "Handhaving Recht en Veiligheid"

Aangelegd 7-11-50 inopdracht van C. XI
ACD. 4c

KIBTIL LB 26-11-51

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

13 October 1950.

Doss.219/7

Onderwerp: Besloten vergadering Comité "Handhaving Recht en Veiligheid"

Datum ontvangst bericht: 9 October 1950

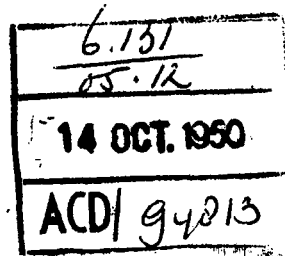
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Op Maandag 9 October 1950 om 20.00 uur werd door het Comité "Handhaving Recht en Veiligheid" een besloten vergadering gehouden in de grote zaal van de "Dierentuin" te s-Gravenhage.

Aanwezig waren ongeveer 700 personen, waarvan het grootste aantal oud-Indischgasten en Indische Nederlanders. Tot de vergadering hadden alleen toegang de leden en introducés op vertoon van hun kaarten.

Bij de ingang van de zaal werd een goede contrôle uitgeoefend op de toegangsbewijzen. Er werd geen entree geheven.

Op 20.10 uur opende de oud-Hoofdcommissaris van Politie G.DE LANG (personalia bekend) de vergadering. Hij heette de aanwezigen welkom en betuigde zijn dank voor de goede opkomst. Spreker zeide, dat men natuurlijk van hem verwachtte, dat hij een uiteenzetting zou geven van het geval WESTERLING-THIESSEN, zoals dit de laatste dagen in vele nieuwsbladen was verschenen, doch dit zou hij geheel aan de heer THIESSEN overlaten, die mans genoeg is om zijn eigen boontjes te doppen. Daarna kondigde hij de te behandelen onderwerpen van de avond aan. Vervolgens las hij het laatste gedeelte voor van een door hem geschreven "hoorspel" "Zo was het Indië tot 27 Februari 1942". In het hoorspel werd een beeld gegeven van de toen bestaande "orde, rust en veiligheid" in Nederlands-Indië tot de bekende slag in de Javazee, waar Karel DOORMAN nog de laatste poging deed het gele gevaar te keren. De geallieerde vloot ging ten onder en daardoor was Nederlands-Indië verloren. Daarna kwamen chaos, terreur en corruptie. Spreker had dit hoorspel ter opvoering voor de radio aangeboden, maar het zal niet opgevoerd worden, omdat het over Indië gaat. Hiermede besloot hij zijn openingswoord en gaf het woord aan J.THIESSEN Jr (personalia bekend).

Spreker hield een uitvoerig betoog over de verschenen courantenartikelen van de laatste dagen inzake de verhouding tussen spreker en WESTERLING. Door brieven van WESTERLING, die gedurende de pauze voor de aanwezigen ter inzage zouden worden gelegd, trachtte hij aan te tonen, dat de bestaande vriendschap tussen WESTERLING en hem nog even hecht is. De rechtskundig adviseur van WESTERLING, Mr Jhr BEELAERTS VAN BLOKLAND, zal een dezer dagen voor een behoorlijke rectificatie zorgen, aldus spreker. Hij memoreerde dat van Regeeringszijde alle moeite werd gedaan om de combinatie WESTERLING-THIESSEN onmogelijk te maken. In dit verband hekelde hij in zeer strenge bewoordingen het dagblad "Trouw", dat

-het-

het beruchte artikel over vorenoomschreven verhouding had geplaatst. Voor de ogen van de aanwezigen verscheurde hij het betreffende exemplaar van "Trouw" en hoopte dat degenen van de aanwezigen, die op dit blad geabonneerd mochten zijn, zijn voorbeeld zouden volgen en morgenochtend het abonnement zouden opzeggen.

Dat de regering alle moeite doet om de actie van het Comité "Handhaving, Recht en Veiligheid" tegen te gaan en desnoods onmogelijk te maken, trachtte spreker dit aan te tonen door het volgende voorbeeld te noemen: Voor de bekend geworden mislukte openbare vergadering in Amsterdam was door een bepaalde regeringspartij, de Partij van de Arbeid, een groep communisten aangezocht om die vergadering te bezoeken om door rumoer te verwekken de vergadering te verstoren. Afgesproken was, dat dan de politie de vergadering zou sluiten. Ook was een Indonesische groep onder leiding van SUNITO (voorzitter van de P.I. Amsterdam), aangezocht de orde en de vergadering te verstoren.

Spreker deelde nog mede, dat hij na deze vergadering nog bezoek had gehad van een regeringspersoon, wiens naam hij echter niet wenste te noemen. Deze had hem gezegd, dat niet de regering iets had tegen hem en WESTERLING, doch wel de combinatie van de P.v.d.A. en K.V.P. Deze regeringspersoon zou toen tegen hem gezegd hebben: "U moet dit door een rode bril bekijken". Ik heb toen naar de rode bril gezocht, aldus spreker en ik heb dit gevonden. Spreker haalde toen uit een emmer, die achter het spreekgestoelte stond een rood geveride closet bril, waar hij doorheen keek en welke hij aan de vergadering toonde (hilariteit).

Ook deelde spreker nog mede, dat op de contactavond van Dr FEUILLETAU DE BRUYN, gehouden op 5 October 1950 in de Goudenregen, deze over niets anders dan over deze kwestie had gesproken. Dr FEUILLETAU DE BRUYN had o.a. beweerd, dat THIESSEN eerst 4 dagen voor zijn vertrek naar Europa kennis had gemaakt met WESTERLING. Spreker had Dr FEUILLETAU DE BRUYN uitgedaagd op deze vergadering dit waar te willen maken. Dr FEUILLETAU DE BRUYN was echter niet verschenen, doch had voor de aanvang der vergadering een brief laten bezorgen door een bestuurslid van de "Groter Nederland Actie". Deze brief werd echter door THIESSEN niet voorgelezen.

Daarna heeft spreker een overzicht gegeven van de financiële verantwoording van het Comité. De opbrengst van de collecte voor hulp aan Ambon op de vergadering van 31 Mei 1950 te 's-Gravenhage, had een bedrag van f.790.-- opgebracht. Een bedrag van een f.752.-- is op 1 Juni 1950 gestort op de girorekening van de vereniging "door de Eeuwen Trouw" te Eindhoven. De collecte voor WESTERLING, gehouden op de vorige vergadering van 27 September 1950 te 's-Gravenhage had een bedrag van f.600,09 opgebracht. Op verzoek van WESTERLING zal dit bedrag aan "zijn jongens", die in Nederland in behoeftige omstandigheden verkeren, worden verdeeld. Spreker sprak tot aan de pauze omstreeks 22.00 uur over de tegen hem geuite klachten, meestal op een humoristische wijze, doch de kern van de feiten, genoemd in de publicaties, wist hij hierdoor op een zeer handige wijze te omzeilen.

X | Vóór de pauze kondigde spreker aan, dat de Indonesiër Raden HIDAJAT nog een kort woord tot de aanwezigen zou spreken.

Deze HIDAJAT, die een hartelijk applaus ten deel viel

bij het betreden van het spreekgestoelte, zeide dat het hem een genoegen was in deze vergadering als Indonesiër het woord te mogen voeren. Hij vroeg vergunning de Indonesische taal te mogen gebruiken en sprak zijn rede in het Indonesisch op een beheerste wijze uit. Spreker sprak hier als federalist en als nuchter Indonesiër. De republiek Indonesië, aldus spreker, kijkt 350 jaren terug, doch ik kijk 100 jaren vooruit. De Indonesiërs zijn over het algemeen nog niet voldoende politiek geschoold. Hun ogen zijn in dat opzicht nog niet voldoende geopend en zij zijn niet opgewassen tegen de grote taak, die zij op zich genomen hebben. Er heerst chaos, terreur en corruptie, voornamelijk onder de lagere ambtenaren. Onder het Nederlandse gezag was er orde, rust en veiligheid in de gehele Archipel. De ontwikkeling hebben wij van de Nederlanders gekregen. Indonesië heeft dan ook de Nederlanders nog zeer hard nodig en ik ben er een voorstander van om met de Nederlanders - niet onder maar naast de Nederlanders - samen te werken in het belang van Indonesië. Ik hoop dan ook dat de federale gebieden, zoals vóór de R.T.C., weer zullen worden ingesteld. Dan kunnen de nuchter denkende Nederlanders weer samen werken met de nuchter denkende Indonesiërs (langdurig applaus). Daarna kondigde de heer THIESSEN aan dat gedurende de pauze een openschaal collecte zou worden gehouden om de kosten van deze avond, die plm. f.500.-- bedragen, te dekken.

Na de pauze betrad wederom de heer THIESSEN het spreekgestoelte en deelde mede, dat de collecte f.462.-- had opgebracht. Hierna besprak hij het onderwerp "Ambons Redding of Ondergang" en de toekomst van Nieuw-Guinea, alsmede de gehele politieke situatie in Azië, zoals hij die ziet. Spreker besprak de aanval op Ambon, waarvan de feiten door publicatie in de pers reeds voldoende bekend zijn. Het telegram van Minister DREES aan NATSIR noemde hij een rookgordijn. Ambon kan alleen geholpen worden door geld, geld en nog eens geld. Hiervoor zouden dan bommenwerpers en kanonnen gekocht kunnen worden, die in Azië in voldoende hoeveelheden verkrijgbaar zijn en waarvoor hij de adressen wel kon opgeven. Over Nieuw-Guinea sprekende, zeide spreker, dat hij achter de schermen had kunnen kijken, waar een tipje van de sluier was opgelicht. Hierdoor was hij persoonlijk overtuigd dat Nederland Nieuw-Guinea wel zou loslaten. SOEKARNO heeft gezegd als Nederland nu maar in principe de soevereiniteit over Nieuw-Guinea wil overdragen, dan kan Nederland dit gebied nog wel 50 jaren exploiteren. Maar als Nederland hierin zou trappen en een overeenkomst zou tekenen, dan zal deze termijn van 50 jaren wel spoedig ingekort worden. Nederland, aldus spreker, is politiek, financieel en economisch niet in staat Nieuw-Guinea te exploiteren en te verdedigen. Volgens sprekers' persoonlijke mening zou de enige oplossing zijn Nieuw-Guinea over te dragen aan Australië echter onder Nederlands beheer. Voorts besprak hij het gevaar van het communisme in Azië, dat reeds is doorgedrongen tot Indonesië. Spreker zeide: aan de ene kant vechten we ons dood in Korea en aan de andere kant begroeten we de communisten met glacéhandschoenen. Hij noemde o.a. de aankomst te Singapore van de Consul-Generaal van de Chinese Volksrepubliek voor Indonesië, die in Singapore door diepbuigende Britten en Indonesiërs werd ontvangen. Hierdoor zijn de grendels van Indonesië door STALIN weggenomen. Hierna gaf spreker een vertegenwoordiger van de "Groter Nederland Actie" gelegenheid enige

woorden te spreken. Deze zeide, dat op de contactavond Dr FEUILLETAU DE BRUYN de zaak WESTERLING-THIESSEN slechts even had besproken en niet zoals de heer THIESSEN had gezegd de hele avond. Voorts had Dr. FEUILLETAU DE BRUYN gezegd er prijs op te stellen het contact met THIESSEN niet te verbreken en tot samenwerking bereid te zijn.

Daarna besprak THIESSEN de zaak Bertha DEN HERTOOGH, doch wegens gebrek aan tijd moest hij zeer beperkt zijn. Hetgeen hij hierover mededeelde waren in het algemeen reeds bekende feiten. Volgens spreker was het te wijten aan het slappe optreden van de Nederlandse regering, dat het meisje nog niet in Holland was. De Nederlandse regering had er voor moeten zorgen, dat het meisje, toen zij na de eerste rechtszitting in een meisjespensionnaat was ondergebracht, direct naar Holland was overgebracht. Doch er moest eerst nagegaan worden wie de kosten zou betalen, de familie, het Rode Kruis of de Nederlandse regering. Door dit getreuzel werd de tegenpartij in staat gesteld om in appèl te gaan met het bekende gevolg.

Hierna werden een 12-tal lichtbeelden over Bertha DEN HERTOOGH en haar echtgenoot met diens familie vertoond.

Om 23.15 uur werd de vergadering, die een rustig verloop had, met een woord van dank gesloten. (einde)

VERTROUWELIJK

NIET O.K.
ACD/ <i>92</i>
DAT: <i>8-9</i>
PAR: <i>10</i>

<i>6.131</i> <i>05.11</i>
- 9 OCT. 1950
ACD/ <i>94439</i>

Verbinding: No.12

Doss.219/6

Onderwerp: .Openbare vergadering van het comité "Handhaving Recht en Veiligheid"

Hierbij wordt toegezonden een verslag van de openbare vergadering van het comité "Handhaving Recht en Veiligheid", gehouden op Woensdag 27 September 1950 in de Grote Zaal van de Dierentuin. (einde)

OPENBARE VERGADERING VAN HET COMITÉ "HANDHAVING RECHT EN VEILIGHEID", gehouden op WOENSDAG 27 SEPTEMBER 1950, te 8 uur n.m. in de Grote Zaal van de Dierentuin te 's-GRAVENHAGE.

=====

Boven het podium bevindt zich een spandoek, waarop de leuze van Westerling:

"IEDER PROBLEEM HEEFT EEN OPLOSSING. DE MOEILIKHEID IS
"NIET HET VINDEN VAN EEN OPLOSSING, MAAR HET BEGRIJPEN
"VAN HET PROBLEEM."
Westerling."

De zaal is geheel gevuld; naar schatting zijn er ongeveer 2000 personen aanwezig.

De vergadering wordt geopend met een inleidend woord van de Oud-Hoofdcommissaris van Politie in Indonesië de heer G. DE LANG, die mededeelt, dat het Mevrouw Westerling helaas niet mogelijk is geweest bij deze vergadering tegenwoordig te zijn, doch zij heeft een schriftelijke boodschap medegegeven, welke de heer De Lang zal voorlezen en hij zal zo goed mogelijk de woorden, welke zij had willen spreken, vertolken.

De heer De Lang wijst het publiek met nadruk erop niet onrustig te worden; degenen die zich niet kunnen verenigen met het ter vergadering gesprokene, worden verzocht de zaal te verlaten.

Spreker gaat dan verder als volgt:

"Hoe zie ik Westerling? En waarom zie ik hem zo? - De heer Thiesen zal U straks zeer zeker een zeer gedetailleerd programma en overzicht geven van het werk, het doen en laten van Westerling. Maar als mij gevraagd wordt, hoe ik Westerling zie, dan is mijn antwoord: "als één van de figuren, die als het ware typeren de houding, welke men meent te moeten aannemen tegenover iedereen die in Indië gewerkt heeft, dus de "koloniale Nederlanders". Het is een zeer merkwaardig verschijnsel, dat wij - die een groot deel van ons leven in Indië onze plicht gedaan hebben, zonder dat gevraagd werd: "Van welke politieke overtuiging is U?" maar dat alleen naar het werk gekeken werd - thans door een bepaalde groep worden aangezien als avonturiers en personen die in deze maatschappij zo weinig thuisbehoren. Dat voelen wij allen zo. Waar zit hem dat in? Zijn wij dan in werkelijkheid zoveel minder dan de Nederlander, die hier in Holland zijn taak heeft vervuld? Dit is te wijten aan een grote fout in onze propaganda. Wij hebben steeds gewezen op de grote onbillijkheden en op het verschil in de wijze, waarop de Nederlandse Regering zich meent te moeten uitlaten over hen die hier tegen de Duitsers hebben gestreden, en over ons, die in Indië tegenover de Japanners hebben gestaan. Wij in Indië waren nog niet in het verpolitiekte moeras verzonken; wij hebben daar heel weinig aan politiek gedaan. Wij hebben slechts gewoon als fatsoenlijk mens gevraagd om een behandeling, waarop wij meenden recht te hebben. Overal was echter het resultaat nihil. Men verwijt ons "eigen belangen na te jagen". Net alsof hier in Holland niet naar eigen belang wordt gekeken! Maar wat gebeurt er hier? Als hier de rechten van de werknemer niet worden nagekomen, dan staakt men. En dan heet het: "Wij werken voor sociale rechtvaardigheid! Menselijke rechten staan hier op het spel!" En dan lijkt het alsof de pecuniaire geschiedenis op het tweede plan komt...

Wij hebben alleen naar ~~voen~~ gebracht wat wij meenden, dat onrecht was. Wij, die Indië kennen en liefhebben, wij die de bevolking kennen

kennen en de taal spreken, ... ons woord werd niet gehoord! Het was alles aan dovemans-oor wanneer wij zeiden: "Dat kan zo niet! Dat gaat verkeerd!" Waarom??

Neemt U maar eens dat éne woord, dat men hier in de laatste jaren zo naar voren heeft gebracht: "INDONESIË". Wat is dat: een Indonesiër? Voor hen, die in Indië hebben geleefd en gewerkt is dat een onbegrijpelijk woord en als men hem zou vragen wat een Indonesiër is, dan weten zij dat niet; ook de bevolking zelf begrijpt dat niet. - Maar hier wilde men niet horen: de naam "Indonesië" werd ingevoerd.

Ik zal U eens een voorbeeld vertellen. In 1947 was ik tijdens de 2-de Politiele Actie in de buurt van Gombong. Daar was een Javaan gearresteerd. Ik ondervroeg hem en zei: "Wat ben jij?" Hij antwoordde: "Javaan." "Indonesiër moet je zeggen. Jullie zijn nu vrij, merdeka, dus je bent Indonesiër." zei ik. "Ngèh (Ja)." "Nou, wat ben je nu?" "Javaan." ...

Deze man vocht tegen ons. Hij wist niet waarom. Men had hem gezegd, dat hij tegen ons moest vechten, en dus had hij dat gedaan. ...

Wanneer men tegen een eenvoudige dessa-man gaat zeggen, dat hij Indonesiër is, dan zegt hij "Ngèh", maar snapt er niets van. En als je zegt: "Je bent zeker erg blij met de toestand, zoals die op het ogenblik is?" dan blijkt het dat dat helemaal niet het geval is. Dan zegt de eenvoudige Javaan: "Degenen die zich "Indonesiër" noemen wél, maar ik niet: ik ben "Javaan". Het woord "Indonesiër" - dat niet eens is uitgevonden door Indonesiërs - ligt hun niet. Op het ogenblik hebben wij, die het vroegere Nederlandsch-Indië kenden, ongelijk gekregen. Er is nu een eenheids-staat. Die moet aan de wereld het bewijs leveren, dat dat Indonesië is.

Waarom nu Westerling het type is van hen, die in Indië gewerkt hebben, ligt in deze vraag: "Wat doet men hier voor al degenen, die in Indonesië vermoord worden? Wat doet men voor ambtenaren, die - niettegenstaande de Ronde Tafel-Conferentie - gearresteerd zijn, zogenaamd omdat zij met Westerling samenwerkten? Zij wisten niets van hem af. Geen sprake van, dat zij iets met hem te maken hadden! Eén Commissaris van Politie is tot 12 jaar gevangenisstraf veroordeeld. Een andere C.v.P., Merghardt, is ook gearresteerd en hij heeft niets anders dan zijn plicht gedaan tegenover de Nederlandsch-Indische Regering; en niemand doet nu iets voor hem. Ja: men kan niets meer doen, WANT HET LAND IS VRIJ! Men gaat zelfs zo ver dat men op onze schouders drukt een "eeuwenlang koloniaal beheer". Men haalt zelfs de figuur van Jan Pieterszoon Coen aan om aan te tonen hoe fout wij allen waren. Stelt U zich eens voor, dat men ons nu zou verwijten, dat er hier een inquisitie-tijdperk is geweest, en de Gevangendoor. "Kijk, zo ben je; kijk maar naar de martelwerktuigen en de Gevangendoor!" Zo haalt men nu Jan Pieterszoon Coen aan, de grote koloniale figuur, om aan te tonen, dat wij slavenhalers waren.

En daarom is het mij nu een genoegen te zeggen, wat ik persoonlijk van Westerling denk! Westerling, die vroeger voor alle wille karweitjes werd geroepen, en die zijn plicht deed! (applaus)

Diezelfde Westerling is nu een moordenaar, en kan niet eens in Nederland komen. Hij moet asylrecht van België hebben, omdat het Vaderland hem niet ontvangt!

Wat is Westerling van zijn opleiding? - Zoals vele Nederlanders, Engelsen, Fransen, enz., werd hij opgeleid in Schotland en was bestemd om met de commandotroepen, de zeer hoogstaande militaire troepen, de paratroepen te bestrijden. Hij zou oorspronkelijk gebruikt worden om met andere Engelse commandotroepen een opdracht in Europa te krijgen. Dit is niet gebeurd, en Westerling werd naar Indië gestuurd. Van hem werd in Indië gebruik gemaakt, en daarom is hij nu een misdadiger!

In Amsterdam noemde iemand in de vergadering hem "moordenaar". L'humanité noemde Mac-Arthur ook moordenaar. En zo wordt nu Westerling als zondenbokje beschouwd.

Ik

Ik ben nu aan het einde van mijn inleiding gekomen en zou nog willen voorlezen hetgeen Mevrouw Westerling had willen zeggen, n.l.:
"Geachte Vrienden, Nooit had ik durven denken dat alles zo zou aflopen toen ik op 24 Augustus naar Nederland vertrok, naar U, naar mijn Man. Ik heb in de laatste maanden geleerd mij aan te passen aan snel wisselende omstandigheden. Na enkele maanden van mijn Man gescheiden te zijn geweest, en min of meer onder arrest te zijn gehouden, wachtte mij een andere scheiding: en wel van mijn drie kinderen, die ik moest achterlaten. Gelukkig maken zij het goed onder de goede verzorging van hun grootouders, maar het zal een pak van mijn hart zijn als zij weer hier zullen zijn. Mijn Man en ik zijn ervan overtuigd, dat wij geen verdere moeilijkheden zullen hebben. Ik zal U eveneens later bezoeken met mijn Man en drie kinderen. - De behandeling in Indonesië is niet slecht geweest, maar het was zeer enerverend telkens te worden gehoord over dingen, personen en zaken, waarvan ik niets afwist. - Het was een groot ogenblik toen ik vanuit Singapore van de heer Thiessen bericht kreeg, dat hij en mijn Man kort daarna zouden vertrekken. En inderdaad, voordat ik mij bij hun had kunnen voegen waren de vogels in letterlijke zin reeds naar Europa gevlogen. De heer Thiessen kan U het best verder inlichten. - Hartelijk dank voor Uw buitengewoon medeleven met mij en mijn Man en kinderen." (applaus). "

dit is niet met besluten
Geachte aanwezigen, op 9 October a.s. zal in deze zelfde zaak een besloten vergadering worden gehouden, alleen voor leden. In de pauze zullen zo aanstonds twee liefvallige jongelui convocatiebilletten gereed houden. Deze kunt U insturen bij de heer Thiessen, en als U dan lid is van deze Vereniging - die geen financiële eisen stelt - kunt U een uitnodigingskaart ontvangen.

De heer Thiessen zal straks spreken over de problemen in Azië. Verder staan op het programma: "Indonesië nu en straks", "Ambon en de enige hulp die Ambon behoeft", "Nieuw-Guinea", enz.

Wij kunnen uiteraard meer zeggen op een besloten vergadering dan vanavond hier. Als U zich als lid opgeeft is elke vergadering voor U toegankelijk. Natuurlijk worden er voor deze actie wel graag bijdragen tegemoetgezien. Het gironummer staat op het biljet. Ik ben nu aan het einde van mijn inleiding. Ik hoop, dat de heer Thiessen U straks vele - en vele goede - bijzonderheden over Westerling kan geven. Ik dank U voor Uw aandacht." (applaus).

De heer John THIESSEN:

"Geachte aanwezigen, Ik hoop dat U mij goed kunt horen, want een goed verstaander heeft immers maar een half woord nodig. Het onderwerp van deze avond is: "Westerling en zijn nieuwe programma".

Ik wil nog even herhalen dat, wat onze inleider, de Oud-Hoofdcommissaris van Politie De Lang zeide, natuurlijk ook geldt voor wat ik zeg: mensen die last hebben van hun zenuwen, worden verzocht stil te zijn. Er zijn verschillende maatregelen getroffen en er wordt gezorgd voor de orde. Mensen die voor Korea voelen, kunnen dus de methoden van Mac-Arthur toepassen. (applaus).

Wij leven nog in Nederland, dat democratisch geregeerd wordt. (applaus).. dat als grondpeiler dezer democratie opdraagt de vrijheid van het gesproken woord, en ik kan mij indenken, dat misschien een opponent op het ogenblik graag zou zeggen: "Kerel, je kletst!" Maar ik verzoek hem dan dit te bewaren tot buiten de poort.

Het is bedroevend dat wij in Amsterdam de vergadering moesten sluiten. Zoiets heb ik nog niet meegemaakt. In ons telegram aan de Minister-President hebben wij dan ook scherp gesteld, dat de plaatselijke Politie zich schaarde achter de onruststokers! (applaus) Vrienden, wij hebben ons kunnen beheersen en zullen dat ook vanavond doen. Wij hebben supporters in de zaal voor het geval ongeregelheden mochten plaats vinden, dus blijft het rustig. Er is voldoende mankracht aanwezig. Vanavond heeft zich ook de bijzonderheid voorgedaan, dat velen ge-

Konink

gevraagd hebben: "Wat kunnen wij voor onze vriend Westerling doen?" De courant heeft goede propaganda gemaakt voor Westerling, door te schrijven dat hij aan de grond zat, en in letterlijke zin nog wel. Inderdaad is het leven in België veel duurder dan hier. Velen hebben spontaan gevraagd: "Mogen wij ook iets doen?" Wij zullen niet collecteren voor deze zaak. Als men iets wil doen, dan moet dit vrijwillig een spontaan offer zijn. En ik ben begonnen met een "ton" te geven; die staat hier! Geleend en voor niets, en daar vindt U nog 2 grote tonnen. Er zijn goede gleuven in aangebracht. Meer wil ik niet zeggen. Alles wat U doet moet vrijwillig zijn zonder enige dwang. Alles zal direct en indirect ten gunste van Uw en mijn vriend Westerling komen. Onze vriend; ik ben er trots op dit te kunnen zeggen. (applaus)

Hierboven vindt U een orakel-achtige uitspraak, ontleend aan de "Djojobojo", het grote boek der Javanen, en gewijzigd door Westerling: "Ieder probleem heeft een oplossing. De moeilijkheid is niet het vinden van een oplossing, maar het begrijpen van het probleem." Met deze uitspraak wil ik de cyclus van gedachten beginnen en eindigen. Voor de pauze zal ik spreken over Westerling; na de pauze over zijn nieuwe programma. Ik heb toestemming van Westerling gekregen om niet alles, maar toch veel te vertellen van wat volgens Westerling noodzakelijk is en wat hij heeft neergelegd in het nieuwe programma; dat hij aan de buitenlandse mogendheden heeft voorgelegd.

Ik spreek over "Westerling", niet over "Kapitein Westerling". Ik spreek over Westerling als een man, de mens Westerling, die - zoals mijn inleider zei - een onschuldig slachtoffer is geworden van de meer dan onheuse kritiek in deze tijd. Westerling ken ik persoonlijk nu bijna drie jaar. Ik zal nooit vergeten, hoe hij op een avond om 11 uur bij mij op bezoek kwam en wij tot 5 uur 's-morgens zijn blijven doorpraten. Toen moest hij weg, daar hij om 7 uur op het appèl moest zijn. Op de vorige vergadering heb ik voldoende uitgeweid over zijn jeugd, zijn studie en over zijn leven, en vanavond wil ik mij bepalen tot de man die ik vond in Singapore. Op 28 Mei 1950 kreeg ik via België een telegram - omdat al mijn correspondentie met en van hem onderschept werd - en dit telegram bevatte slechts drie woorden: "Come Singapore urgent." Ik begreep meteen waarom hij mij riep. Omdat ik wel enigszins goed gedocumenteerd ben! Omdat er een parallel getrokken kon worden tussen deze actie en zijn vroegere actie in de Staat Pasoendan. Vroeger heb ik dit reeds gezegd: toen wij met Soekarno begonnen te praten, kwamen er 40 Soendanezen mijn hulp inroepen, want zij wilden dit niet. Zij konden zich niet verenigen met de onderhandelingen op dat terrein. Ze hadden vele requesten ingediend bij Van Mook, doch daarop nooit antwoord gekregen. Zij hebben toen gezegd: "Dat laten wij niet op ons zitten" en ze hebben hun mening uitgesproken. Westerling was van dit alles op de hoogte. - Toen hij mij nu riep, heb ik een besluit moeten nemen, omdat ik begreep, dat deze strijd voor het Supreme Court te Singapore om niet minder inzet ging dan een mensenleven. - Na aankomst in Singapore heb ik geprobeerd om een paspoort voor Westerling te krijgen en heb het uiterste gedaan om de toestemming van de Nederlandse Regering te krijgen, maar er waren machten in het spel, die niets liever zagen - en zien - dan dat deze mens wordt uitgeleverd, opgeofferd, geliquideerd...

Toen ik naar Singapore vertrok werd ik uitgeleide gedaan door niet minder dan Prof. Gerbrandy en Overste Cassa. Ik kwam op een mooie dag - een Zondag - aan. (applaus) Ik kwam in audiëntie bij de Colonial Secretary in een fantastisch mooi paleis Boekit Serene (?). Schitterend mooi! Het Paleis-Merdeka haalt daar gewoon niet bij. De Engelsen waren zeer vriendelijk. Very smart, maar just hitting you in the belly. Ze zeiden: "Natuurlijk moeten wij een man, die zover gereisd heeft, toelaten in de jail." Maar ik zei, dat ik niet alleen toegelaten moest worden, maar ook moest ik er met een ander uitkomen.

's-Middags kwam ik er met een permit in. Meer dan 80 personen hadden toestemming gevraagd Westerling te mogen ontmoeten, interviewen,

Waar hij dat deed?

interviewen, filmen, enz.; zij waren allen zonder meer afgewezen. De Britten zijn zeer streng, en vooral in dit geval omdat zij de veiligheidsmaatregelen voor Westerling zo safe mogelijk wilden stellen.

Ik ging dus naar Changi-Jail, 12 mijl van Singapore gelegen. Ik had een chauffeur uit Indië. Ik vroeg hem, hoe hij het vond dat ze nu "merdeka" waren. Zijn antwoord was: "Merdeka apa? Merdeka tai!" Dat is wel een zeer onparlementair woord, maar deze man was blij dat hij in Malakka was. Hier in Holland zijn ook mensen uit Indië, die blij zijn geheel uit de sfeer van Azië te zijn. Toch ben ik ervan overtuigd dat er in Azië iets woelt en een explosie zal komen.

Changi-Jail is een ontzettend grote gevangenis. Alle praatjes dat Westerling het er zo mooi en zo goed had waren nonsens. Hij had eenzame opsluiting in een 4-persoons cel, maar ze durfden niemand bij hem op te sluiten. Verder was hij vrij van beweging.

In die gevangenis droegen ze allemaal groene baretten. Ik dacht: "Nu ben ik in Batoedjadar." Toen Westerling geroepen was en bij mij was gebracht, zei ik: "Turco, je bent weer bij je regiment," want zijn regiment speciale troepen droegen ook groene baretten.

Het weerzien was een ogenblik van ontroering. Maar echt zoals Westerling is, niet sentimenteel. "Hallo, en hoe gaat het?" De Gevangenisdirecteur zag ons beiden zo staan en zei toen: "Het is het beste U beiden maar in de kamer alleen te laten." Als Westerling ontsnapte, zou hij toch ergens wel weer opduiken. Ze hebben ons 2 à 3 uur laten spreken. Westerling begon te vertellen midden in zijn actie. Het laatst had ik hem gezien op 26 December 1949 toen ik Indië verliet en hij mij uitgeleide deed, achter de schermen voor de buitenlandse contacten. Ik zal U precies vertellen hoe ik hier gekomen ben en hoe alles gegaan is.

Ik vroeg Westerling hoe het hem mogelijk was geweest de klap in Bandoeng uit te delen en daarna weg te gaan. Hierop vertelde Westerling, dat dit op verzoek van de Staat Pasoendan was geschied. De bewijzen heb ik hier bij mij. Wiranata Koesoema had Westerling zijn vertrouwen gegeven, hij zou de ondernemingswachten versterken; op die wijze zou hij de productie, en dus de deviezen kunnen vergroten. Westerling had hem gewaarschuwd, dat als de T.N.I. doorging met moorden, kidnappen, enz., hij zijn troepen nietmeer in de hand zou kunnen houden. - En op een moment dat Westerling te Batavia was, kwam de actie te Bandoeng. Hier in de zaal zitten jongens, die die actie hebben meegemaakt. Ambonnezen werden gekidnapped, lieten dit niet op zich zitten, en marcheerden op naar Bandoeng. In 20 minuten hebben zij de stad schoongeveegd van enige duizenden T.N.I.-ers. Westerling kon geen contact krijgen met hen, en toen hij erbij kwam was het eigenlijk al gebeurd. Daarna heeft de Sultan van Djocja hem aangeboden geen verdere actie te ondernemen. Dit heeft Westerling een paar dagen overwogen.

Westerling was de eerste die heeft gezegd, dat de Indonesiërs hun vrijheid moesten hebben op grond van het standpunt der R.T.C.. Na jarenlang geleuter en gepraat vormde de R.T.C. de basis en het Uniestatuut waarop wij ons programma willen opbouwen. Inderdaad hebben wij in Indië gezegd: "Als dit wordt uitgevoerd, zoals het ondertekend is in Den Haag, dan kan er nog iets goeds uit komen. Maar toen Westerling zag, dat zij erop uit waren de R.T.C.-overeenkomst te liquideren en te saboteren, toen was hij niet alleen soldaat, maar ook een man die de zijde van de minderheid koos, in dit geval de zijde der Soendanezen. Het plan was een plebisciet te houden in Pasoendan. Op dat moment is hij door iedereen in de steek gelaten. Dit heeft hij ondervonden en moeten ondervinden om op deze wijze versterkt te worden en te realiseren dat hij niet op prinsen en andere hoge heren te moeten bouwen, maar op zijn medestrijders, die zonder twijfel altijd te vinden zijn. Westerling moest toen wég van Java om de Engelsen en de internationale wereld in te lichten. Singapore is een grote markt voor wapens en andere dingen die voor het leven nodig zijn. Voor het oog van de wereld ont-

ontsnapte hij aan de greep van Mohammad Hatta, Hatta en de Sultan van Djocja gaven oogluikend toestemming dat Westerling met een Catalina naar Singapore mocht vertrekken. Anders gaat dat zo maar niet om naar Singapore te komen, als de hoge heren niet medewerkers (Ik had bijna gezegd "hoge hazen"). - Westerling moest 3 mijl buiten de kust blijven. Ze hebben hem een leuke boot gegeven; ik ben ervan overtuigd, dat ze hem daar hebben willen laten verzuipen. Hij was nog geen mijl ver toen hij al in het water zat, met op zijn rug zijn koffer en om hem heen haaien. Van de 45 man van het Vreemdelingen-legioen, die daar/ook ~~bij waren~~, zijn er maar 17 aan de kust gekomen; ze zaten ook in Changi-jail. Maar, alsof het zo moet zijn: het geluk is altijd met Westerling. Een Chinese jonk heeft hem opgepikt en aan de kust gebracht. Daar vond hij een betja (soetrisna); de bestuurder daarvan moet naast je zitten, anders kan hij je wel eens een slag op je hoofd geven. De eerste post die hem een mijl verder tegenhield was van communisten. En Westerling had geen paspoort, alleen maar een marsch-order. Drie maal is hij er door geglipt. De volgende dag wist men in Singapore precies waar Westerling was. Dat was verraden. Men moest hem arresteren. De man die hem arresteerde is zijn grootste vriend. Deze vertelde, dat zij hem ~~moesten arresteren op een klacht van Indonesië en op verzoek van Holland.~~ Westerling kwam dus op het Politiebureau. Daar moesten ze juist verwisselen van cellen. Toen werd de bagage van Westerling afgeladen. Een keurige Indonesiër kwam naar Westerling toe en schudde hem de hand. Ze spraken toen zo over Indonesië; en toen opeens hoorde die Indonesiër de naam van Westerling, waarop hij hem begon uit te schelden. Westerling zei toen tegen hem: "Kom, we zitten nu eenmaal in hetzelfde schuitje, het is niet anders, laat ons elkaar nu maar niet uitschelden" en stak de Indonesiër zijn hand toe, waarop de laatste naar hem spuwde. En toen had Westerling de Indonesiër op zijn kaak teruggeslagen voordat hij het zelf wist. Wij mogen Westerling niet beoordelen naar zijn impulsen; we moeten begrijpen dat een man als Westerling, die over een ontzaglijke kracht beschikt, zoiets niet op zich laat zitten. Het optreden van die Indonesiër was voor hem de klap op de vuurpijl.

De Indonesische regering heeft toen twee processen-verbaal opge-
maakt, opgesteld door iemand te Bandoeng. Deze waren bedoeld om de
uitlevering van Westerling aan Indonesië te verkrijgen. Maar de rech-
ters die deze processen-verbaal doorlazen, zeiden: "Hier deugt niets
van!" In de termen alleen zaten al 12 fouten. Het is interessant hoe
deze kerels (Indonesiërs) liegen kunnen. Dit is ook nog een kunst!
Na een week zeiden de rechters in Singapore: "Wij zullen Westerling
morgen op een vliegtuig zetten, dan kan hij weg waarheen hij wil."
Maar toen zei de Nederlandse Regering: "Nooit op een Hollands vlieg-
tuig, en nooit op een Hollands schip!" De Engelsen zeiden toen: "Waar-
om laten jullie ons nu met de gebakken peren zitten. Na trouwe dienst
wordt Westerling nu in de steek gelaten en wordt hij het slachtoffer
van de omstandigheden. Hij heeft zonder meer gedaan wat nuttig en no-
dig was, maar toon dan dat er nog gerechtigheid is." - Westerling
bleef toen in arrest. ~~aan de~~ Indonesische vertegenwoordigers van het
Crimineel Gerechtshof kregen echter te kennen, dat zij hiermee geen
succes zouden boeken en dat Westerling zonder meer gedeporteerd zou
worden. Toen kwamen die Indonesiërs op het illustere idee, dat ze nog
.. duizend moorden in Celebes hadden. -

Zo is Westerling 6 maanden aangehouden. De Engelse Rechtbank heeft
de Indonesische Regering het volle pond gegeven om hun feiten-materiaal
voor te brengen. Zij hebben gewacht en uitstel gegeven. Steeds werd de
zaak verschoven. Maar tot op vandaag is het rapport van Indonesië nog
niet gekomen, want dat rapport is NIET TEN NADELE VAN WESTERLING! Zo-
als zelfs de Indonesische courant heeft gezegd: "Het onverstandiger-
wijs nooit gepubliceerde rapport over de veel gewraakte zuivering op
Celebes is niet bezwarend voor Westerling." Waarom is het niet gepubli-
ceerd? Als er maar iets tegen Westerling was, zou dat zeker gepubli-
ceerd zijn. - En in Amsterdam laten ze rustig de vergadering verstoren,

van een
andere part
lijp in rec
aren je.
rongen

o'well?
land. Celebes

verstoren, omdat één vent riep: "20.000 mensen heeft hij vermoord!"
Het rapport zal ik op de besloten vergadering behandelen, want het is wel minder prettig voor bepaalde Regerings-personen. (Heftig applaus)

Macdonald verwees toen de hele zaak naar de Rechtbank, en daar zien wij dat paal en perk gesteld wordt aan de Indonesische eis door John Forster, de Generaal-Majoor in oorlogstijd, die een telegram zond, luidende zonder meer: "Volgens internationaal recht bestaat er geen uitleveringsovereenkomst tussen Engeland en Indonesië. Deze verdragen, die in 1899 (?) zijn gesloten tussen Nederland en Engeland, zijn niet transferabel aan Indonesië. Zij zouden opnieuw gesloten moeten worden en de rechtspraak van het uitleverende land en het land, dat de uitlevering vraagt, moet gelijkwaardig zijn."

Nou, Vrienden, van de rechtspraak in Indonesië kan men een indruk krijgen uit foto's. De mensen die deze zagen, stonden versted hoe dit alles mogelijk was, en dat dit nooit gepubliceerd werd. En dat is ook de rechtspraak, waarvoor Sultan Hamid en Abdul Azis getrokken zullen worden, als wij stilzwijgen en niets doen.

Niettegenstaande deze mening van John Forster kwam de zaak voor het Supreme Court. Een schitterend gebouw. De zitting duurde twee dagen en kostte + 18.000 Singapore dollars. Ik zal U de zitting van de Procureur-generaal en de advocaten van de Republiek Indonesië beschrijven. Aan de grootste advocaat van Singapore was door de Republiek Indonesië een bedrag van een half miljoen Singapore dollars beloofd als hij Westerling kon uitleveren. Anderhalf uur lang heeft hij zijn beschouwing gegeven, zeer interessant. Ik kan, jammer genoeg, hier niet fragmenten ervan laten horen. Ik heb genoten van deze rechtspraak en rechtszaak. 's-Middags ~~was~~ kwam de Procureur-generaal aan het woord. En ieder hadden ze een hele krans met boeken bij zich, en een suppost lette op dat er niets verdween. - Westerling zat daar en .. lachte.

's-Middags stond de Procureur-generaal op en deelde - tegen de mening van Forster en de internationale rechtspraak in - mede, dat de Republiek Indonesië het Koninkrijk der Nederlanden in zijn rechten en verplichtingen opvolgt, en dat de betrekkingen voor uitlevering nu ook effectief zijn tussen Engeland en Indonesië.

Toen Westerling dit hoorde, zei hij: "Morgen kom ik hier niet meer, want ik voel dat hier politiek geknoei is: dirty policy." Maar zijn advocaat Massey zei tegen hem, dat hij zeer zeker wel moest komen: de rechter moet zien dat zij een vent, een kérel die in het leger gediend heeft, zullen gaan uitleveren.

En Westerling was de tweede dag dan ook weer aanwezig, al was hij wel enigszins gedeprimeerd. Toen het Statement van de P.G. bekend gemaakt werd, maakten de Indonesiërs - mooie kerels met strikjes - spottende en minachtende opmerkingen en gebaren. Westerling keek hun toen aan en zei opeens: "Rrrrrrrrrrr" waarbij hij het gebaar maakte van mitrilleren. Opeens een kwajongensachtige impuls natuurlijk, maar de Indonesiërs schrokken.

Weer zei de rechter: "Gentlemen, U heeft het over individuele staten, maar het gaat hier over een individuele persoon!" Er werd steeds gesproken over "Indonesia Seriekèt", wat betekende dat toch. In hoog-Maleisch van Malakka betekent dat "rovers"; U bedoelt toch geen Republiek van Rovers? De rechter had het bij het goede einde! En hij zei: "wij hopen dat jullie zullen winnen; we zullen alles doen wat in ons vermogen ligt, dat jullie het winnen."

Ik mocht eten breggen, een glaasje bier, Spanish chicken! De rechter maakte bekend, dat hij dien middag uitspraak ~~zu~~ doen. Feitelijk zou het vier dagen duren.

's-Middags was nog eens de P.G. aan het woord. Maar hij werd zeer correct gewezen op de grote gaten in zijn betoog. 's-Middags om 4.30 u. kwam het besluit: Ik onderstreep volkomen wat gezegd is over de King's Law, en ga volkomen accoord met het feit dat de Republiek Indonesia Seriekèt de uitlevering vraagt, maar ik besluit, dat de appeal van Wes-

Westerling zijn goede gronden heeft. - Wij hadden de zaak gewonnen! Maar: de heren gingen direct in hoger beroep.

En Westerling zei: "Ik wil alleen dan naar Nederland gaan, als ik zwart op wit heb van de Regering, dat ik welkom ben. Ik wil niet wéér achter gevangenis muren gaan."

De hoger beroep-kwestie was in tien minuten afgehandeld: het werd afgewezen. Toen moesten ze Westerling loslaten. Hij zou de 18-e. Augustus vertrekken. Ik had hierop gerekend en hem alle nodige injecties laten geven, dus alles was klaar voor het vertrek. Toch hebben ze ons nog te pakken gehad. Er werd nog eens hoger beroep aangetekend. En terwijl wij de 18-e zouden vertrekken, kregen we opeens 's-middags bericht, dat dat niet kon doofgaan want in Cairo waren z.g. cholera-maatregelen genomen, en nu moest Westerling weer een nieuwe injectie hebben, en mocht hij niet eerder reizen dan 8 dagen na die injectie. Westerling zei toen: "Nou vertik ik het. Ga jij maar naar Holland, het duurt nog maanden." "Nee", zei ik, "jij gaat in hongerstaking! Ik zal je wel Spanish Chicken brengen. En ik zet in de courant "Westerling in honger-strike!" En ik zend een telegram rechtstreeks aan King George."

Maar het gerechtshof kwam hierachter. Voordat je iets gedacht hebt, staat het al in de courant; een fantastische Pers hebben ze daar. Onze advocaat werd opgebeld: "Is het waar?" "Ja, wij kunnen deze bloody Dutch niet tegenhouden. Ze hebben wel Singapore verloren aan de Engelsen, maar Westerling zullen ze niet aan hen verliezen." "Laat Westerling nog wachten met zijn honger-strike."

Je wint een zaak en dan doen ze weer allerlei pogingen om je toch nog vast te houden. Nou, toen heb ik geantwoord dat we hun nog tijd gaven tot de 21-e, maar dan zou Westerling in hongerstaking gaan. Het klinkt misschien wat opschepperig, maar ik ben zelf tevreden, dat ik daarheen gegaan ben. (applaus)

Onze tweede actie is nu voor Sultan Hamid! (applaus) Wij halen hem eruit! (applaus) Wij zullen de noge autoriteiten het vuur zó aan de schenen leggen, dat ze alles zullen doen om Hamid te helpen! (hevig applaus) Want het gaat niet op, dat hij nu in de steek gelaten wordt! (applaus)

De 22-ste vertrokken wij 's-morgens om 5 uur, gevolgd door 14 overvalwagens. 's-Nachts werd Westerling uit de gevangenis gehaald. Het vliegtuig zou om 6.30 u. vertrekken. Alle wegen waren afgezet: "Take care; the Lion comes here!" Ze hadden hem fijn aangekleed. Eerst een pak opzicht. Hij moest vooral laten zien, dat hij er als een gentleman uitzag. En hij kreeg zijn paspoort. Van der Gaag, een groot ondergronds werker in Holland tijdens de oorlog, door de Russen in Praag eruitgeknikkerd, ging het zeer aan zijn hart niets te kunnen doen voor deze man Westerling, die eveneens illegale arbeid gedaan heeft. (applaus).

Wij mochten niet met de K.L.M.! Niet dat deze hem niet wilde meenemen, integendeel. De stewardessen hadden gezegd, dat ze extra champagne zouden schenken als Westerling in hun vliegtuig kwam. Maar ze waren bang voor sabotage.

Om 8.45 uur waren we dan klaar om te gaan. het was "high time, want over 5 minuten begint het Supreme Court weer", zei ik. en dat was geen sprookje, want ze kunnen weer appeal aantekenen en dan moeten we weer blijven. - We waren blij toen we in de lucht waren. Ik zei opeens tegen Westerling: "Moet je Singapore nog zien?" maar hij had geen interesse voor Singapore. Hij had alleen interesse voor vier brieven die hij had ontvangen van jongens van zijn stoottroepen uit Holland, (applaus) die hem aanboden aanwezig te zijn - desnoods met volle bewapening - op Schiphol. (applaus)

Volgens de wettelijke bepalingen betaalden de Engelsen Westerling's ticket en moesten zij hem vrijgeleide meegeven. Hij had zijn erewoord moeten geven, dat hij onderweg niets zou uithalen. We vlogen direct naar Colombo, en iederen dag vroegen we ons af: "Wat kan er nog gebeuren?" Westerling's advocaat zei zelf of we niet/op Australië konden

konden reizen, dat zou veiliger zijn.

Toen we in Colombo aankwamen, kwamen ons daar twee kerels tegemoet. Ze vroegen: "Where is that Westerling?" en wij dachten al dat er weer moeilijkheden zouden komen. Maar een ervan bleek een dokter te zijn. En ze waren daar met een grote Rolls Royce en Westerling werd geïnviteerd om in hun officer's mess te komen. Daar vonden we 16 man M.P., allemaal stonden ze stram in de houding voor Westerling. We kregen daar een schitterende lunch, en moesten onze handtekening zetten in het gastenboek. Naderhand werd ons weer uitgeleide gedaan; toen alle passagiers al zaten namen wij ook weer plaats in het vliegtuig en waren blij dat we weer konden vertrekken. We gingen nu naar Bombay, maar dit hebben we laten liggen en zijn rechtstreeks doorgevlogen naar Karachi.

In Karachi kwamen ze ons weer tegemoet: "Is this the plane of Mr. Westerling?" "No, this is the Kangaroo-plane. Westerling heeft nog geen vliegtuig." antwoordden wij. Daar kwamen meer dan 80 fotografen op ons af, allemaal van die kleine Pakistansse kerels met de beste fototoestellen. Alles riep om Westerling. Wij gingen echter achter het vliegtuig, binnen in de hall zitten. Op een gegeven ogenblik echter kregen ze mij te pakken en stelden me van allerlei vragen, en ik beantwoordde die uit naam van Westerling. "Hoeveel kinderen heb je?" "Drie" zei ik, enz. enz. Later pas kwamen ze tot de overtuiging, dat ik slechts de vriend van Westerling was. Een oude man zei: "Waarom heb je dat gedaan?" "Wij wisten toch niet wat jullie zouden doen" zei ik, "misschien wou je wel schieten of zo." "Dan zouden we toch op jou geschoten hebben inplaats van op Westerling?" "Ja, maar hier kan meer doorheen dan door Westerling" zei ik, waarop de oude heer zei: "Oh, what a lovely friendship!" (applaus)

2 Officieren van de Intelligence-service zorgden voor de beveiliging van Westerling. Ze keken zelfs of er nergens een tijdbom verborgen was, draaiden zelfs de douchekraan open, alles voor de veiligheid. We vroegen hun hoe het volk van Pakistan tegenover Westerling stond. "Vol enthousiasme en interesse", zeiden ze. "Wij kunnen ons volledig indenken wat Westerling heeft meegemaakt. Als U hier wilt blijven, zegt U het dan maar."

Voor Westerling's bed lagen 2 mensen van de Veiligheidsdienst te slapen. Er was ook een kerel met een horloge, een fortune-teller, en ik dacht zo "Straks ben ik mijn horloge ook kwijt". Westerling werd in de nacht ook wakker en dacht dat ik een dief was, dus gooide hij mij een kussen naar mijn hoofd!

De volgende morgen moesten we weer door een cordon van pers-fotografen heen, die allerlei vragen stelden. "Wat denkt U van Nieuw-Guinea?" Maar Westerling, die 6 maanden in Changi-jail had gezeten, wist niets van Nieuw-Guinea.

Van Karachi zijn we in één ruk naar Cairo gevlogen. Daar kwam de Douane met passen-contrôle. Kerels in mooie uniformen, veel tressen en sterren. Ze vroegen welke taal Westerling sprak. Westerling antwoordde toen, dat ze zelf maar moesten kiezen in welke taal ze wilden spreken, Engels, Frans, Duits, Grieks, Nederlands, enz. Toen begon die Douane in het Grieks, en antwoordde Westerling ook in vloeiend grieks, en het gesprek werd zo vriendschappelijk dat Westerling zei: "Hier zijn we op goede grond." "Je blijft toch hier" zei de Douane. Maar de ticket was door de Engelsen betaald, dus zou Westerling verder reizen. "Ach, imbeciel!" vond de Douane. Ik heb nog nooit zoveel hartelijkheid gezien als daar. (applaus)

Het leek Westerling beter hier over te gaan op een andere luchtlijn, of in Rome of in Cairo, want wij moesten naar Brussel. We hoorden dat een Sabena-plane, die van Afrika kwam, moest passeren. Op het juiste ogenblik, om 10 uur 's-avonds, kwam dat vliegtuig binnen. Wij boekten heel stil 2 plaatsen op dit toestel, bij een kennis van Westerling die daar toevallig over ging. Er kwam een kleine Arabier van Reuter bin nen, maar nog nooit is iemand zo hard een kamer uitgeslingerd als deze.

Wij

Wij zijn 's-avonds nog even de stad in geweest. Daar hebben wij nog een diner gehad en toen hebben we nog enige jonge officieren kunnen spreken, die een boekje open deden over wat zich had afgespeeld aan de Nijl.

's-Avonds om 11 uur zijn we in de Skymaster gestapt en landden 's-nachts 3 uur in Athene. Daar was niemand, die zich voor ons interesseerde. Alleen één kerel van het station informeerde: "Waar is Westerling?" Toen zei Westerling tegen hem: "Weet je nog dat wij als knapen van 6 jaar samen hebben gespeeld?" en toen was dat ook in orde. We hebben wat gelachen!

Toen gingen we naar Brussel. Het is niet waar, dat Westerling op het laatste ogenblik pas daar werd toegelaten! Toen ik uit Holland wegging, had ik de toestemming voor België in mijn zak. (applaus) Op deze plaats breng ik dan ook hulde aan het Belgische Volk, (applaus), hulde aan de Belgische Regering die ruggegraat getoond heeft (applaus) niet-tegenstaande alle dreigementen van de Republiek Indonesië, dat landen welke Westerling zouden willen herbergen, zelf moeilijkheden zouden ondervinden. Wij kunnen ons niet richten naar dreigementen! (applaus) Wij hebben natuurlijk beloofd ons niet te bemoeien met politiek. "Ik ben hier Uw gast, en onthoud mij van alle actie; ik wil rust genieten, mijn mémoires schrijven, en de dag afwachten dat mijn eigen land zal zeggen "Beste kerel, kom terug." heeft Westerling gezegd. En ik ben ervan overtuigd, dat wij dit ook bereiken zullen.

In België hebben we ook een aardige stunt uitgehaald om aan de pers te ontkomen. Westerling kan hier rustig wachten tot het ogenblik aanbreekt, dat hij misschien zijn diensten - zoals hij die heeft aangeboden - opgenomen ziet in het kader van veiligheid van de UNO, het veiligheidsleger dat gesticht wordt.

Na de pauze zal ik een tipje oplichten van het programma van Westerling. Westerling wil ik niet zien als nationale held, maar ook niet als rebel, als moordenaar, want als hij moordenaar zou zijn, dan is Mac-Arthur ook een moordenaar, en dan is Stalin een nog groter moordenaar! (applaus) Ik wil hem zien als Nederlander, als een militair die zijn beste krachten aan zijn Land heeft gewijd. Hij meldde zich als vrijwilliger voor Afrika, en hij heeft aan de vrijheidsstrijd van Nederland meegedaan, en in het moeilijkste gelid gediend, niet aan een schrijftafel, niet bij het militaire gezag, maar bij commando's van 20 man, 10 man, 4 man, soms in midernachtelijke uren als U rustig te slapen lag werd hij gedropped in Frankrijk, Duitsland, om de geëllieerde zaak te dienen. (applaus) Hij bezit een ongelooflijke moed en een fantastische offer-willingheid; tot het laatste stuk zal hij afgeven. Deze man heeft zwakheden, ongetwijfeld, hij houdt van een borrel, enz., maar daartegenover heeft hij sublieme eigenschappen, en staat eerlijk tegenover het Leven, als een blok graniet, en ook .. als een charmante filmster. Deze man draagt de ster 1939/1945, Noord-Afrika, Frankrijk/Germany, Defence-Arrow, Pacific Star, Atlantic Star, Oorlogskruis met 3 gespen, Oorlogsvrede met 4 gespen. En hier wachten hem nog de Sumatra/Java M.W.A. en Oranje-Nassau-orde, en ik zal strijden - met U - totdat men hem die hier op het Van Heutszplein in Amsterdam uitrekt!! (Hevig applaus).

Waarom heeft deze man de dienst de rug toegekeerd in Januari 1949? Alleen om dit feit, dat hij het niet meer kan verdragen, dat zijn Jongens worden opgeofferd aan de vuige politiek, welke Indië heeft prijsgegeven. Omdat hij de verantwoordelijkheid niet meer op zich wil nemen ten koste van particuliere belangen. Westerling is een kerel, die iets gedaan heeft; men moge erover denken, schrijven en spreken zoals men wil, maar hij en wij zijn vrienden, kerels die wat doen, die kunnen sterven voor ons ideaal, en het verwondert mij niet, dat hier meer dan 150 jongens in de zaal zitten, die de volgende maand naar Korea gaan (applaus) en minstens 50 daarvan zijn jongens van Westerling. Wie melden zich voor Korea? Niet de communisten, niet de krullenjongens van

van Amsterdam. Deze man heeft in Indonesië met zijn Ambonnezen en Timorezen aangetoond, dat de T.N.I. niets waard is tegenover een goed getraind korps, ook als is de T.N.I. beter bewapend. Het stafkwartier van Sadikin had 127 mitrailleurs opgesteld. 4 man Ambonnezen hebben deze te Bandoeng met hun jungle-karabijnen genomen. Als de Russen of Mao Tse Toeng Indië willen nemen, doen zij het zonder slag of stoot. De T.N.I. is niets waard. Westerling en zijn jongens hebben aangetoond, dat de Indonesiërs zelf niet tevreden zijn met de huidige toestand. De Masjoemi zei: "Toenggoeh Toean, djangan poelang doeloeh." Nog 6 maanden en dan is alles weer anders. - Er zijn ook vele goed-willende Indonesiërs en als die het voor het zeggen krijgen, dan zult U zien dat hun eerste uitnodiging is aan de Indische Nederlanders om de zaak te komen helpen opbouwen.

Is het niet eigenaardig, dat nu de communistische partij Soekarno dwingt een nieuwe eed van trouw af te leggen? Ziet U niet, dat het Unie-statuuat wordt getreden met voeten? En dat de levens-zekerheid in Indonesië op deze wijze noch voor Europeanen, noch voor Chinezen, noch ook voor de Indonesiërs zelf in enig opzicht gegarandeerd is?

De Indonesische regering heeft echter gezegd, dat zij zal voortgaan met de vervolging van Westerling, waar hij ook gaat. Zij zal nog weer in appeal gaan, bij de Privy-Council.

Toen Westerling zijn zaak won, werden door de hele stad Singapore pamfletten verspreid: "United States of Indonesia won't get Turco!"

Zij krijgen hem nu niet, en zij zullen hem nooit krijgen! (applaus)

Daar zal ik voor zorgen! Néén, niet ik, daar zullen wij voor zorgen!! (Hevig applaus)

Vrienden, de bussen staan hier gereed. Doet wat U kunt voor deze man. Geeft U op als lid. Op 9 October a.s., om 8 uur 's-avonds zullen wij in intieme kring voor onze leden de zaken behandelen, die nodig zijn.

20 minuten pauze.

Na de pauze wordt het vervolg der vergadering weder ingeleid door de heer De Lang, die enige vragen beantwoord betreffende de formulieren. Zij die ter gelegenheid van de vorige vergadering reeds dergelijke biljetten hebben ingediend, behoeven dit nu niet weer te doen; zij zijn reeds geregistreerd. Men moet de formulieren invullen en in een enveloppe opzenden aan het postbus-nummer, dat erop vermeld staat; dan komt het terecht.

De heer Thiessen:

Geachte Vrienden, Wij hebben zojuist bloemen ontvangen van de Oud-Illegalen voor Mevrouw Westerling. We zullen ervoor zorgen, dat deze haar bereiken.

Ik zal nu spreken over het nieuwe programma van Westerling. Ons Comité heeft ten doel de strijd aan te binden tegen het gesanctioneerde onrecht, publicatie van alles en allen - zonder aanzien van de persoon - , van datgene en diegenen, die na sommatie van ons blijven volharden in dat onrecht en de levens-veiligheid bevorderen van elk individu met zijn rechte middelen. Er zijn vele vooraanstaande Nederlanders, die ook lid ervan zijn, en U weet dat de besloten vergadering min of meer in de trant der Vereniging werkt. Ons streven is gelijkgezinde personen bij elkaar te brengen op een scherpe debat-avond over onderwerpen, die ons allen betreffen.

En nu het nieuwe programma van Westerling. Nieuw, dat betekent dus dat er ook een oud programma is geweest. Westerling's programma in deze zin was in locale sfeer van de Staat Pasoendan op te komen voor de rechten van de minderheden. Hij heeft zichzelf met zijn Jongens daarin gegeven. Het grootste deel van de APRA bestond uit Indonesiërs, en nu heeft hij met hen het programma herzien in groter verband. Ik zal U voorlezen wat hij heeft opgeschreven in de gevangenis Changi, en toen ik naar Holland zou gaan voordat hij bevrijd werd, heeft hij mij ver-

verzocht dit door te geven aan de autoriteiten van de UNO, aan Mac-Arthur en aan de mensen die ervoor ontvankelijk waren. Hij beoogt het medewerken aan de opbouw van de wereldvrede in praktische zin. Dus dit ontwerp heeft hij opgemaakt in de gevangenis te Singapore.

Dit zal wel de eerste keer zijn, dat de gevangenis het nationalisme in iemand nog verscherpt heeft. Er is een spreekwoord: "Zonder gevangenis geen goed nationalist."

Westerling is Nederlander, voelt Nederlands, en heeft met alles ook het grote doel in de wereld, dat Nederland nastreeft, voor ogen. Zoals U al weet, werd Westerling sedert 26 Februari 1950 aangehouden in eenzame opsluiting. En hij dacht "God weet hoe lang dat nog moet duren. Sommige mensen koesterden de hoop, en doen dat misschien nog, mij door mij lang in de gevangenis te houden mismoedig te maken en mijn moreel te ondermijnen."

In dit geval hebben zijn vijanden echter niet gerekend op de wilskracht van de man. Ik ben erfen overtuigd, dat deze tijd in de gevangenis geen tijdverlies is geweest en Westerling persoonlijk veel goeds heeft gebracht. Hij kreeg daar geregeld zijn maaltijden, hetgeen hij sedert 1945 niet meer had gehad, doordat hij steeds in actie was. Hij genoot van de gedwongen rust, welke hij zeer behoefde. En ten derde had hij voldoende tijd om zonder gestoord te worden de gehele situatie te overzien. Hierbij stelde hij zich op het standpunt van het voor en tegen. Hij begon met het verleden, en eindigde met de mogelijkheden van een mogelijke toekomst. Tenslotte trachtte hij een oplossing te vinden voor zijn innerlijke strijd. "Zou ik mijn eerste plan wijzigen - n.l. mijn plan om terug te gaan naar Indië - of zou ik dit plan voortzetten in Indonesië en omgeving?" Door mij (Thiessen) geassisteerd, heeft Westerling tenslotte besloten zijn programma te wijzigen. Sedertdien heeft hij een geheel nieuw plan-de-campagne; het oude schema is hierop gecoördineerd. Vrienden, ik zal U hierover inlichten; ik kan nog geen finesses bekend maken, maar ik zal U een algemeen overzicht geven van de oorzaken, welke ons deden besluiten tot het nieuwe programma.

- 1°. Niettegenstaande al de moeite, die de politici der wereld zich gaven om een oplossing te vinden, welke vrede brengen moest, glijden wij zienderogen weg.
- 2°. Het is opvallend, dat de algemene situatie juist verslechterd is. Deze verslechtering kan de aanleiding zijn tot de derde wereldoorlog. En deze zal weer brengen bloedvergieten, armoede, destructie en terreur.
- 3°. Wij geloven, dat als een botsing tussen de grote machten plaats vindt, de onkundige bevolking altijd de dupe wordt en moet lijden; zij wordt altijd het onschuldige slachtoffer van deze politiek en van de militaire conflicten.
- 4°. Oorlogsmisdaden betekenen niets anders dan vernietiging der menselijke rechten, en wel zeer speciaal het recht om te leven.
- 5°. De oorlog in Korea heeft een zeer gespannen toestand geschapen, welke tot in het Oosten en in het Westen drastische militaire maatregelen nodig maakte.

Als niet op korte termijn maatregelen worden genomen, zal dit alles resulteren in een oorlog, een totale oorlog.

Met deze mogelijkheden in het vooruitzicht, hebben wij besloten ons plan te wijzigen en een nieuw programma te onthullen, dat - indien gesteund door de UNO - zeer zeker van grote hulp kan zijn tot stabilisering van de wereldvrede. De bedoeling is een zelf-supporting internationaal veiligheidsleger te organiseren. De rangen in dit leger moeten vervuld worden door vrijwilligers zonder onderscheid van nationaliteit, zonder discriminatie van ras en geloof, om de rechten van miljoenen, die onmachtig zijn zich zelf te verdedigen, te helpen beschermen. Mocht het mogelijk zijn een bepaalde politiek te steunen met dit korps, dan zij de leuze: "Rechtvaardigheid boven politiek". De operaties van dit veiligheidsleger zullen in het verre Oosten liggen."

Daar is het meeste te verdienen

*o)
"omdat het
zelfsupporting
is in naam"*

Het plan om op te komen voor de rechten van de minderheden, is niet gewijzigd. Het enige verschil van het oude met het nieuwe plan is, dat het laatste gebaseerd is erop, dat een groter operatie-terrein bestreken wordt. Westerling zal hieraan zijn steun kunnen geven, zodra hij vrij is. Vrijwilligers moeten ervoor worden opgeroepen. Op de vlag zal staan: "Justice and security". Strijd wil niet altijd betekenen het gebruik van wapenen. Iemand kan ook met zijn geest en verstand strijden. Naar mijn eigen ervaringen te oordelen, moet ik bekennen, dat strijden met het verstand veel meer vruchtdragend en duurzaam is dan een oorlog gewonnen door wapengeweld. Ik heb goede hoop te geloven, dat het Aziatische probleem, waarmee ik worstel, op vreedzame wijze opgelost kan worden. Indien mijn veronderstelling verkeerd is en conflicten toch onvermijdelijk zijn, dan moeten wij op goede, bekwame krachten kunnen steunen, die aan iedere situatie het hoofd kunnen bieden. Ik heb altijd gezegd en als mijn levensfilosofie gehuldigd de leuze: "Ieder probleem heeft zijn oplossing. De moeilijkheid is niet het vinden van de oplossing, maar het begrijpen van het probleem." Ik hoop, dat U het met mij eens zijt."

Vrienden, dit is - in enkele luttele woorden - een tipje van het programma van Westerling, opgesteld in de gevangenis te Singapore, en zoals hij het aan de buitenlandse mogendheden voorlegde. Persoonlijk geloof ik, dat het leven in de gevangenis-eenzaamheid tussen celmuren Westerling geformeerd heeft voor betere dienst, en U moogt niet verwonderd zijn als deze man - hopelijk na eerst Nederland bezocht te hebben - opgenomen wordt in de gelederen van een andere natie en overgaat in een dienst, die hem misschien meer apprecieert dan tot dusver zijn superieuren - buiten wijlen Generaal Spoor - dat deden. Deze man heeft drie en een half jaar lang het commando moeten voeren, dat anders aan een kolonel is toevertrouwd. Westerling kon geen hogere rang dan Kapitein krijgen, omdat hij te jong was. Hij mocht geen hogere rang krijgen, omdat hij voor sommige elementen te gevaarlijk was, en als dank voor alles wat hij gedaan heeft, heeft men hem bij zijn demobilisatie gedegradeerd tot 2-e. Luitenant!

Toen ik dit programma doorzag, kwamen Generaal Perskin (?) en ... Dolittle bij mij, en die begrepen, dat het hier ging om een daad! Ik heb met deze mensen gelukkig rustig kunnen spreken. Zij hadden de grootste belangstelling voor de man, die men noemt "Turco". Singapore kent geen "Westerling", kent alleen "Turco", een typische naam die men hem gegeven heeft.

Op een keer had ik bandenpech buiten de stad. Toen kwam een vrachtwagen aan, die stopte en vroeg of ik een lift wilde hebben. Nu waren er in die tijd vele worstelaars in Singapore, en de bestuurder van de vrachtwagen vroeg mij: "Ben jij ook een worstelaar?" "Nee," antwoordde ik, ik ben alleen aan het strijden voor de vrijheid van Westerling." De bestuurder zei toen, dat ze hem, Turco, allemaal zeer bewonderden. Maar het zal niet de eerste keer zijn, dat één van Nederland's Zonen buiten zijn eigen land meer appreciatie vindt, dan hier in de Nederlandse kruidnierswinkel! (applaus)

Wij hadden in Bandoeng een Kolonel voor Aziatische Zaken. Door Kol. Perskin werd mij Kol. Stewart aangewezen om de zaak mee te bespreken. Die ziet het probleem duidelijk omlijst, nu Korea tot explosie is gekomen. Westerling heeft niet alleen fighting-spirit, maar ook brains. Westerling moest weg, maar hij werd niet uftgeleverd.

In Washington is de zaak besproken. Ik geloof wel, dat de Amerikanen en de UNO deze zaak zeer ernstig zien in het wereldverband en van plan zijn grote troepenconcentraties van vrijwilligers te plaatsen; een daarvan is reeds in actie. Voor OVW.-ers en jongens die straks van Korea vrijkomen wacht dus nog een verdere taak, en ik heb zo'n idee dat zij straks Westerling weer zullen zien, die het commando krijgt over zijn knapen. (applaus)

Meer dan een militair alleen, is Westerling een intelligence-man.

Toen ik de gelegenheid kreeg een ogenblik te spreken met Kol. Stewart en Westerling, zei ~~Stewart~~ Westerling: "Weest niet onbedachtzaam en weest wel geprepareerd. De eerste klap is Korea, de tweede zal zijn in Iran, en de derde wordt Indonesië. We stonden versteld over de gegevens, die Westerling wist te verstreken.

De macht van Mao Tseh Tung in Indonesië is groter dan wij hier in Nederland wel willen accepteren. Wij willen niet wachten tot we een tweede Pearl Harbour krijgen. Mobiliseert allés! Een basis zal komen in Nieuw-Guinea. Hopelijk krijgt ons Nieuw-Guinea nog een kans van slagen. (applaus) Want, Vrienden, als het afhangt van het Plein, dan is Nieuw-Guinea er gewéést! (applaus) Als het afhangt van Menzies, dan houden wij het wel. Langs een omweg is er wel respect voor ons, Hollanders. Ik zal er meer over uitweiden op de avond van 9 October; dan zal ik U inwijden in de materie die voorhanden is.

De zekerheid van Europa ligt niet meer in Europa, maar in Azië. Dat is ontstellend. De beschikking over het veiligheidsleger moeten wij in Azië hebben. Wij zien de zège van deze macht in Azië; deze zal natuurlijk in de eerste plaats zijn in overleg met Azië en ten nutte van de Aziaten. Doel van dit alles is: vrede in Azië. Dit betekent vrede in Europa. Op deze wijze kunnen wij gemeenschappelijk meehelpen om het geluk en de vrede voor ons en onze kinderen te stabiliseren, naar het voorbeeld van deze enkeling, die ons de weg heeft gewezen.

Ik hoop binnen afzienbare tijd Raymond Paul Pierre Westerling zelf in ons midden te zien en dat hijzelf U toespreken kan, en kan zeggen: "Vrienden, ik heb niets anders gedaan dan het Koninkrijk der Nederlanden gediend als een waardig soldaat en de mensen in Indonesië als een goed helper."

God geve ons de moed en de kracht deze man uit te nodigen zijn plaats in de gelederen van Nederland in te nemen!

(langdurig en hevig applaus.)

Hiermede eindigt deze vergadering om 10.55 u. n.m..